

sorun söyleyelim

Adres: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi
Sorun Söyleyelim Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221
Kavaklıdere 06100 / Ankara

Böcekler iletişim kurar mı? Kurarlarsa nasıl?

Erkut Yüksel
Gazi İO, 4-B, Gölcük, Kocaeli

Böcekler için iletişim çok önemlidir. Özellikle de koloniler halinde yaşayan böcekler için. Böceklerin birbirleriyle iletişim kurmak için farklı yöntemleri vardır. Bunlardan biri, "feromon" adı verilen kimyasal maddeler salgılamaktır. Örneğin karıncalar, yiyecek kaynaklarının yerini işaretlemek, kolonideki öteki karıncaları tehlikelere karşı uyarmak, bölgelerini belirlemek ve kendilerini tanıtmak için feromonlar salgırlar.

Bazı böcekler çıkardıkları seslerle de iletişim kurarlar. Karıncalar, çenelerini birbirine vurarak, başlarını sert cisimlere vurarak ya da kısıkaçlarıyla çeşitli sesler çıkarırlar. Bu, genellikle bir tehlikenin yaklaşmakta olduğunu anlatmak içindir. Böceklerin iletişim kurmak için başvurdukları bir başka

yöntemse antenleriyle, başlarıyla ya da bacaklarıyla birbirlerine dokunmaktır.

Cırcırböcekleri, çekirgeler ve ağustosböcekleri gibi bazı böceklerse bacaklarını kanatlarına ya da kanatlarını birbirine sürterek ya da karınlarını titreştirerek çeşitli sesler çıkarırlar. Bu da genellikle eş bulmak ve rakipleri uzaklaştırmak içindir.

Güveler gibi bazı böcek türleri eş bulmak için de feromon salgırlar. Arılar, keşfettikleri yiyecek kaynaklarının bulunduğu yerin yönünü ve uzaklığını öteki arılara anlatmak için havada dansa benzeyen özel hareketler yaparlar.

Aslı Zülal
Çizim: Bengi Gençer